

A 2233.
I 760.
~~3. 296.~~

Baltiska raudtee
wahhi seadus.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

23 808

Baltiska raudtee wahhi seadus.

§ 1.

Wahhid, kelle holeks tee üllewalwamine on pandud, sawad tee wahhiks nimmetut.

§ 2.

Wahhid, kelle kätte ülesöitmise kohhad möda teeradda üllewalwamiseks on ustut, sawad ülesöitmise wahhiks nimmetut.

§ 3.

Wahhid, kelle peale sildade üllewatamine on pandud, sawad sillawahhiks nimmetut.

§ 4.

Wahhiks sawad, teiste eel, niisuggused innimesed wallitut, kes 20 ja 40 aastase wannaduse wahhel, wirgad, selge melega ja kui wõimalik, kirjatundjad on.

§ 5.

Wastowõtmine ja lahtilastmine tenistuses, ning tarristamine eesküuste eest, tulles teekonna pealikule (natshalnik distansi) arratoimetada, seddamõda, kunni temmase putuwad juhhatuse (instruktšia) pired ulla-tawad.

§ 6.

Kõit wahhid peawad sedda seadust, mis praego käes on, nihästi kui signalide seadust selgeste tundma. Piggem üllewatmine wagtide ülle iggas asjus, mis nende tenistusese putub, pannakse paiga wannema töömehhe peale, kellele nemmad ommad tarwitused ja sowimised peawad üllesandma.

§ 7.

Kõit wahhid peawad tenistusese tulles ja seal olles, narutshnikud wassako käe peal kandma, mis raudteeseltist on wäljaantud.

§ 8.

Wagt, sedda tenistuses wiinastand leitakse, olgo ka üks ainus ferd, sab wiitmata lahti lastut.

§ 9.

Iggal wahhil on kōhhus, tenistuses olles, päwa aeal punnast ja rohhetist lippu, õseti agga, ehk udduses ilmas, signali latred liggi wōtta. Eater on lühhike aeg enne päwa loja minnemist, esimes widdewiko hakkatuses, põllema süitada, ja mitte enne täit päwa-walget, pärrast päwa tõuso, errakustotada. Peale sedda peab tee- ja sillawahhil hamer jures ollema, naelo sisetagguda, kruuwōtti, kruumuttreid kinnikruwida, 10 tükki karknaelo, 4 polti kruumuttredega ja framp.

§ 10.

Need asjad, mis raudteeseltsi pärralt on, ja wana nema töömehhe läbbi wahhile kätte sawad antud, panneb se töömees wahhi rehnungi ramatuse üllesse, kuhho ka kōit tenistuse kauplemised ja raudteeseltsist temmale kätte maksetut rahha kirja saab pandud. Teemeister wastab selle eest, et rehnungi ramat õigel kombel sab kordas petut.

§ 11.

Wahside kōhhus on, kōit raudteeseltsist neile antut asjo hõlsalt ja termelt hoida; kaddaumise ehk hukka-

minnemise eest, kui se holetuse läbbi on sündinud, sab süüalluse käest, olgo asja ennese ehk temma parrandamise hind, kahewõrra pärritut. Teemeistrid peawad niisaggedaste kui wõimalik, nõudma, et wahhid neile antut asjo ülesnäitawad.

§ 12.

Asjad, kes aegamõda, ehk ülleülitse ilma wahhi süüta rikku on läinud, sawad seltsi kullo peal ärraparrandud ja asfemele antut. Niisuggused asjad sawad uute wasta teemeistri läbbi ärrawahhetut.

§ 13.

Tenistuse muutmise, kohhawahhetamise ehk lahthlastmise jures peab wagt kõik temma kätte ustut asjad omma paiga wannema töömehhe kätte andma.

§ 14.

Kõik wahhid peawad, kui wannem töömees sedda pärrib, walmis ollema, tee parrandamise tööd ärratehha, kui sedda juhtub tarwis ollema.

§ 15.

Igga wahhi kohhus on, nii warsti kui sõidorong ennast liggineb, kõigewähhemast 3 sammoo wäljas-polest relsast eemal, filmnäggo teepole pördud, nõnda seista, et liginew sõidorong temma pahhema pole tulleb, siis agga ühtesilmi ommalt polt kõrwaste jär-rel wadata ja, kui juhtub tarwis ollema, warsti wal-mis olla, filmapilt maschineistritele seatut signali läbbi teada anda, kui reisijatel, sõidotenritel, sõido-riistadel ehk kaubaframil middagi õnnetust karta olleks, ehk kui pea-konduktor ehk konduktorid signali on annud.

§ 16.

Waht, kes liig hilja sõidorongi liginemist tähhele panneb, ei pea mitte üle relsate minnema, waid fenna pole seisma jääma, kus ta on.

§ 17.

Wahtide kohhus on, sõidorongist ärrapillatut asjo illeswõtta ja omma jure majase wia, neid agga tee-meistri kätte anda, kui ta selle järrel 'esimeste forda ümberkäib, et teemeister neid asjo wiitmata wõiks liggema jama pealikule kwittungi wasto kätte anda.

Misugguste asjade kõrvalhoidmise pärast sab süüallone tenistusest väljalükkatut.

§ 18.

Wahtide kohhus on, mitte lubba anda, et tee, hooned, aead ja istutat puud raudtee jures rikkutat sawad; nende kohhus on, käimist ja sõitmist möda raudteed ärrakelata, kui ka woera rahwale, ehk olgo kes tahhab, keelda, materiali seltsi maa peale panna, ehk seal kaewata, puid, kiwva, liiwa ja muud teisa seltsi pärralt asjo riisuda; nende kohhus on ka wastotõrjuda, kui hobbofed, lehmad ehk muud lomad tee peale kippuwad.

§ 19.

Wahtide kohhus on, kõrwaste selle ülle walwata, et lahke sõidorongi sõidul teepeal mitte mingisuggo takkistsemist ette ei juhtu, et relsad, kruuid, karknaelad ja kõik muud teetükid õigeste ommas kordas on, ja kinnitut, kuidas peab ollema; nende kohhus on, hõlega relsad ja muud teetükid läbbiwadata ja wiitmata teemeistritele ehk liggema töömeeste artellis tähhele pandud wead ja pudused illesanda; teepealt kiwva

ärarforristada, niisamma mulda, liiwa, laasta ja muid woeri asjo, mis relsade peal ehk nende ligidäl on.

§ 20.

Wahhid peawad hologna fildade puu = fattet järrel watama, kes selle läbbi hõlpsalt wõib huffaminna, et auromashinast tullseid sööd peale langewad.

§ 21.

Wahtide kōhhus on, hologna filla- ja muid ehhitusi järrelwadata ja neist tähhele pandud wead üllewatjale teada anda, niisamma ka neid kōhti, kus wessi lahkestes läbbi ei peäse.

§ 22.

Eummeaeal peawad wahhid relsate pealt lund ärarpiühkima ja ärartrapima, agga jätamise jures penifest liiwa peale ripputama, liati libbaki tee kōhhas.

§ 23.

Kui waht leiab, et kuskil rels fatti läinud, ehk kōwweraks waund, ehk kui teetammi pealt maad mahhalangenud on, ehk ka muid teisa wiggasi,

mis sõido rongile kahjuks võib olla, siis ta annab sedda liggema töömeeste artellis teada, niisuggust kartlike kohta finnipidamise signaliga ärramerfides, kas warti mõlemilt polt, ehk kui se mitte võimalik ei olle, esfiotsa sealt polt, kust sõidorong odata on, ja perrast wastase polt ühhe ehk teise töömehhe ehk wahhi abbiga.

§ 24.

Kui sõidorong ehk auromashin tee peal finni peab, siis on wahhi kohhus, warsti peakonduktori ehk mashinmeistre jure ruttata, signalisi andma, mis nemmad näitawad, kui tarwis, kas ühhest wahhist teisele eddasi, ehk töömeeste artelli mingisuggu teadmise ehk abbi pärrimise tarwis. Üllesõitmise waht, kes sedda-suggu käsko on täitnud, ruttab warsti omma paika jälle taggasi.

§ 25.

Kui telegraph on seisma jäänud, ja tarwis lähheb, telegrammid möda teeradda ühhest jamast teise eemale läffitada, siis peawad kõik wahhid, — üllesõitmise wahhid mahhaarwata — töömeestega seltsis, eemalwiimiseft ossa wõtma, wõimust mööda jookstes sedda ärratehhes.

§ 26.

Wahhid, kes ilma lubbata teeraddast eemale lähhewad, sawad tenistusest wäljalükkatut.

§ 27.

Wahtide kohhus on, ommad ello = majad, kõrwa = hooned ja hoowid kordas ja puhtast hoida; igga ümber ehhitamine ehk jureehhitamine ilma teekonna pealiko teadmata on kangeste ärrakeeldud.

§ 28.

Igga ühhe wahhile sab teekonna pealiko mõistmist möda, kuidas asfi anda lubab, üks tük maad kapsa-aea ja puu-aea tarwis kättejäotut. Waht, kes teise majase ellama lähheb ehk tenistusest lahti lastakse, peab aeda ja istutut puid, ja kõik mis temmast on ehhitut, jessammas ollemiseses järreljätma, kuidas nad just wäljamineemise aeal on; kõik se ehhitus sab temma järreltullijale ühhe kokkoleppitut tasumise wasto kätte antut, ja kui leppimine mitte korda ei sa, siis mõistab teekonna pealik tasumise hinda.

§ 29.

Wah tidele sab kangeſte ärrakeeldud, woeraid innimeſi omma majase ellama wõtta. Sugguwõſſaſt wõiwad ſeal ellada: naene, laſed, iſſa, emma, iſſa-iſſa, wannaeid ja õed, kui waht poiſmees on. Teiſed ſuggulaſed tohhiwad agga ükſpäänes teekonna pealiko lubaga majades ellada, miſ ſeltſi pärralt on.

§ 30.

Igga wahhil on õigus, ükſford kuus õõ ja päwa peale ennaſt lahti palluda (otpuſt), teekonna pealikult ſeatut järke möda, kui mitte häddaliſed teniſtuſe aſjad ſenna wahhele ei tulle. Wahhid wõiwad iſſeſeſkes leppimiſe kombel ſedda järke muta, kui tee-meister ſellega rahhul on. Igga antut lubba ſab wahhile ka jüis arwatut, kui ta ka ſedda ei olleſ ärratarwitanud.

§ 31.

Iſſeärraliſed ettetuſtemiſed, kelleſt luggu tulleb pidada, mahhaarwata, ſab waht, keſ ülle lubbatut aega ärrajäb, teniſtuſeſt tahti laſtut.

§ 32.

Kui õige tarwiline asfi juhtub kätte tulles, siis võib teekonna pealt igga wahhile kauema aea peale lubba anda ärraminna, kui üks kord kuus, agga mitte kauem kui 3me päwa peale.

§ 33.

Haiged wahhid, kelle haigus seltsi arstist on tunnistut, sawad esimestes 15 päiwis, mis nad tenistusest ärra on, täit palka, pikkema aea pealt agga poole ja sawad ilma maksota rohto ja arsti abbi seltsi polt.

§ 34.

Kui waht omma kohhut täitmata jätab, siis ta sab — siin seaduses nimmetut ettetullemised mahharwata — sellesamma trahwi alla langema, mis ülleülitse tenistuse kohta on seatut.

§ 35.

Wäljalubbatut ehk haigete wahtide asjemelle sawad töömeeste artellist wannema töömehhe mõistmist möda, teised wahhid pandud.

§ 36.

Teemeistre kohhus on, igga ühhele, kes tenistusese lulleb, kõik seadust etteluggeda ja ärraselletada; temma ammet on ka se, et ta tunnistust nõuab, kas uus tenija ka nõnda kui tarwis, kõigist temmale etteloetut ja ärraselletut seadusest arro on sanud.

§ 37.

Kõik seadmised siin seaduses, kellest nii selged arro ei peaks sama, kuidas ta asjaärratoimetamise jures ärra mõista on, selletab peainsihener ärra, kes tee ja hoonte ülle on pandud, ja annab wimist otsust.

§ 38.

Kõik üllemal seistes ärraselletamised putuwad ülle-ülitse kõikide wahtidese ja isseärranis igga ühhele, senni kui temma kätte üllewaatamiseks ustut raudtee jäggo ullatab.

§ 39.

Teewahhid, kelle käes tee üllewaatamine on, sawad nõnda ärrajäötut, et kaks igga nelja wersta peale tulles, ja järke möda päwa ja öö ael teine teist lunnastawad. Kõige 4 wersta pikka tee peal

on nende kohus, kõige hõlpsamalt teed üllewalwata, signaali anda, mis tee ollemist möda tarwis lähwad, karknaelo ja kruusi kinnitada, kus tarwis, tee pealt kõik ärrakorjata, mis lahket sõidorongi eddenemist wõiks tüllitada, ragadkad ülesõitmise kohtes kinnipanna, kui nad neid lahti leiawad.

§ 40.

3gga ümberkäies waht on 8 tundi ühtejärke deshurnas ja sab ommast seltsimehhest sell kombel lunnastut:

Esfimenne waht: hommiko kello 6st sadat kunni pärrast lõunat kello 2ⁿⁱ

Teine waht: pärrastlõunat kello 2. õhtoni kello 10^{neni}

Ueste: esfimene waht: õhto kello 10. kunni hommiko kello 6, siis teine waht hommiko kello 6. kunni pärrastlõunat kello 2. ja nõnda eddasī.

§ 41.

Deshurnast lahti lunnastut waht annab kõik isse-arranis tähhelepandud ollemisfed, mis tenistusefe putuwad, deshurnase astuja wahhile teada. Waht ei tohhi deshurnast lahkuda, ilma et ta sedda omma seltsimehhe kätte on annud.

§ 42.

Teewahhid ei tohhi mitte ühhegi asja pärrast teeradda pealt eemale minna, niikaua kui deshurna kestab. Deshurni waht, kes teeradda pealt ärra ehk ennefe koddõ leitakse, sab hulkujaks arwatut ja hulkujat trahwi alla pandud.

§ 43.

Teewahtide kohhus on ühtepuhko ümberkäia ja omma teejäggo illewata, nii kaugele kui ta ullatab, kõige wähhemast 3 korda 8 tunnise deshurnas, agga üsna wististe iggakord enne reisiäte sõidorongi tullemist.

§ 44.

Igga teewahhile antakse wannemast töömehest allamal nimmetut asju:

punnased ja rohkelised lippud, tuppes, wööga,
kolme karwaline signali later,

Narutshnik,

Plek-toos ölli tarwis,

Hamer, karfnaelo kinnitagguda,

Kruuwõtti,

Inglis labbidas,

Kiwihamer,

Eund, lund ärra pühkida,

Üks hulk karknaelo, polta, kruumuttreid ja
krampsi,

Üks eksemplar signaliseadust,

Üks eksemplar jedda praegust keadust.

§ 45.

Sillawahtide kohhus on, jõudo möda saggedaste, ja wististe enne reisiata ja pärrast kõige mu
sõidorongide ülesõitmist hoolega teed sillapeal läbbi
wadata ja möllemil pol silda karknaelo ja kruumuttreid
finnitada; kõik asjo mis lahked sõito tüllitada wõiksid,
ärakorjata; tullised sõöd ärrawisjata; lund reljade
pealt ärrapiihtida; selle üle walwada, et silla ots-
tes mulla ja kiwiprüggineminne kordas on; niisamma
sillafuud ja stütid; teemeistrile kõik ette-
juhtuwad wead teada anda ja figgalik näidata, mis
tee ja silla ollemine tarwitab.

§ 46.

Sillawahtidele sawad niisammassuggused asjad kätte-
antut, mis ülemal teewahtide kohta on ülespandud.

§ 47.

Ülesõitmise wahtide kohhus on: järrelwa-
tada, ja kui tarwis, kraaprauaga, niisaggedaste kui

wõimalik, agga wististe iggaford enne sõidorongi läbbisõito rööpad ülesõitmise kohtes holega puhhas-tada ja ülesõitmitse landpõrmand ärrapühkida, wee-frawid ja rennid puhtad piddada ja tammi-walli täies ollemises hoida; kõik teewahtide tallitused ülesõit-mise kohhal ja seal ümberkaudo ärratoimetada, ragat-kad iggastahhes kinnipiddada ja neid ükspäines wo-ride ja weiste läbbikäimise tarwis lahti tehha, nõnda et se läbbilaskmine werand tund enne sõidorongi tulle-mist üleskulab. Selle wahheaea sees ei tohhi ra-gatgad milgi tarwituseks lahti tehtud sada.

§ 48.

Ülesõitmisewahhid peawad werand tund enne igga-sõidorongi tullemist ommas kätte ustud paikas ollema.

§ 49.

Ülesõitmisewahhid sawad kõik neidsamma suggu asjo kätte, mis ülemal teewahtidele on seatut, ja peale sedda weel raudrehha, kraapraud, roopaid üle-sõitmise kohhas puhhastada ja kraapraud lund ja jääd lahti lükkata.

